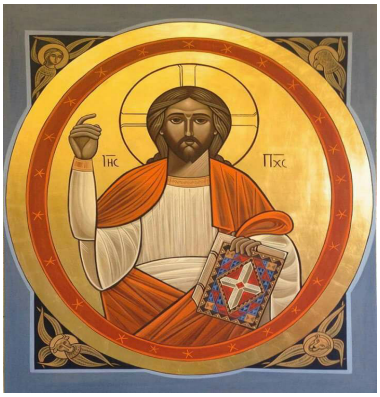

ቅዱሳት ስዕላት

ስዕል ህልውና ያለው ግዑዝም ሆነ መንፈሳዊ አካል በአእምሯችን የሚሳልበት ተፈጥሯዊ መንገድ ነው። በአይናችን የምናያቸውም ሆነ በምናባችን የምንስላቸውን ነገሮች የምንረዳቸው በአእምሯችን በተሳሉበት አይነትና ሁኔታ ነው። ይህን በአእምሯችን የተቀረጸውን ረቂቅ ስዕል ጸጋው በሰጣቸው ጥበበኞች በኩል በቀለምና በጨርቅ /ወረቀትሏ ተዋህዶ በግዙፍ ስዕልነት ይገለጣል። እኛ ሰዎች በተፈጥሯችን ዕለት ዕለት የምናመልከውን እግዚአብሔርን፣ የምናከብራቸው ቅዱሳንን ቀርቶ፣ በአካል ሳንተዋወቅ በድምጽ ብቻ የምናውቃቸው ሰዎች ቢኖሩ አንኳን፣ ስብዕናቸው በአእምሯችን ይቀረጻል። በአእምሯችንም የሚሳሉት በምናባችን ባላቸው ዓይነት ስዕል /Imagination/ ነው። ይህ ተፈጥሯዊ ባሕርያችን ነው። ወንጌል ክርሰቶስ ከቤተልሔም እስከ ቀራንዮና እስከ ቢታንያ ተራራ የተጓዘበትን መንገድ የሚገልጥ የምስራች ነው። ይህን የክርሰቶስ ጉዞ የምንረዳው በህሊናችን ስዕል መጠን ነው። የቅዱሳንንም ገድል እንዲሁ። የስዕል መነሻው በመጽሐፍ ቅዱስ ወይም በገድላት የተገለጸ አንድ ድርጊት ወይም ሁኔታ ሆኖ ዓላማውም ያንን በእምሯችን እንዲሳል መርዳት ነው። በተለይ ትምህርት ለሌላቸው ምዕመናን ስዕል መጽሐፍ ቅዱስን የሚተካም ነው። ወደ ቤተክርስቲያን ስንገባም ሆነ በስዕል ፊት ለጸሎት ስንቆም፣ በስዕሉ አማካኝነት ህሊናችን ወደ ሰማይ ይነጠቃል፤ በመንፈስ በእግዚአብሔር ፊት እንቀርብበታለን። ስለዚህ ስዕል ወንጌልን የምንማርበት የተዋበ መጽሐፋችን፣ የስዕሉን ባለቤት በህሊናችን የምንስልበት መስታወታችን፣ ስርዓተ አምልኮ ለመፈጸም የምንጠቀምበት መሳሪያችን ነው።

1. መንፈሳዊ ስዕልና መጽሐፍ ቅዱስ

ከመገናኛው ድንኳን ጀምሮ በቤተ መቅደስ ያለ ስርዓትና ንዋየ ቅድሳት በሰማይ ባለው መቅደስ ያሉ ንዋየ ቅድሳት ምሳሌ /ነጸብራቅሏ ነው። ሙሴ “በተራራ ላይ እንዳሳየሁህ ምሳሌ እንድትሠራ ተጠንቀቅ”። ዘጸ.25፣40 ተብሎ እንደታዘዘና ቅዱስ ጳውሎስም “በተራራው እንደ ተገለጠልህ ምሳሌ ሁሉን ታደርግ ዘንድ ተጠንቀቅ ብሎት ነበርና”። ዕብ.8፣5 ብሎ እንደመሰከረው፣ ምድራዊው ቤተመቅደስ የሰማያውም ምሳሌና የእግዚአብሔር ትዕዛዝ ነው። ስዕልን ጨምሮ እያንዳንዱ በቤተመቅደስ ያሉ ንዋየ ቅድሳት ያለ እግዚአብሔር ፈቃድ የተገኙ አይደሉም። ይልቁንም ምንጫቸው እና ሁሉንም አንዲሆን ያዘዘው እርሱ እግዚአብሔር ነው። ንዋየ ቅድሳቱ መኖራቸው ብቻ ሳይሆን እነዚህን ንዋየ ቅድሳት ለማዘጋጀት ጥበብን የቸረውም ራሱ እግዚአብሔር ነው። በመጀመሪያ ከታቦቱ ጀምሮ በቤተ መቅደስ ያሉ ንዋየ ቅድሳት የተዘጋጁት ባስልኤል አማካኝነት ነበር። “እግዚአብሔርም ሙሴን እንዲህ ብሎ ተናገረው። እይ ከይሁዳ ነገድ የሚሆን የሆር የልጅ ልጅ፥ የኡሪ ልጅ ባስልኤልን በስሙ ጠርቼዋለሁ። በሥራ ሁሉ ብልሃት በጥበብም በማስተዋልም በእውቀትም የእዚአብሔርን መንፈስ ሞላሁበት፤ የጥበብን ሥራ ያስተውል ዘንድ፥ በወርቅና በብር በናስም ይሰራ ዘንድ፥ ለፈርጥ የሚሆነውን የዕንቊ ድንጋይ ይቀርጽ ዘንድ፥ እንጨቱንም ይጠርብ ዘንድ፥ ሥራውንም ሁሉ ይሠራ ዘንድ እኔም እነሆ ከእርሱ ጋር ከዳን ነገድ የሚሆን የአሂሳሚክን ልጅ ኤልያብን ሰጠሁ፤ ያዘዝሁህን ሁሉ ያደርጉ ዘንድ በልባቸው ጥበበኞች በሆኑት ሁሉ ጥበብን አኖርሁ። የመገናኛውን ድንኳን፥ የምስክሩንም ታቦት፥ በእርሱም ላይ ያለውን የስርየት መክደኛውን፥ የድንኳኑንም ዕቃ ሁሉ፥ ገበታውንም ዕቃውንም፥ ከዕቃው ሁሉ ጋር የነጻውን መቅረዝ፥ የዕጣን መሠዊያውን፥ ለሚቃጠል መሥዋት የሚሆነውንም መሠዊያ ዕቃውንም ሁሉ፥ የመታጠቢያውን ሰንም መቀመጫውንም፥ በብልሃት የተሠራውንም ልብስ፥ በክህነት እኔን የሚያገለግሉበትን የካህኑን የአሮንን ልብሰ ተክህኖና የልጆቹን ልብስ፥ የቅብዓቱንም ዘይት፥ ለመቅደሱ የሚሆን የጣፋጭ ሽቱውንም ዕጣን እንዳዘዝሁህ ሁሉ ያድርጉ።” ዘጸ.31፣1-10

ይህ አጠቃላይ ንዋየ ቅድሳቱን በሚመለከት የተነገረ ሲሆን ስዕል በተመለከተም እንዲህ ታዟል። “ሁለት ኪሩቤል ከተቀጠቀጠ ወርቅ ሥራ፥ በስርየት መክደኛውም ላይ በሁለት ወገን ታደርጋቸዋለህ። ከስርየት መክደኛውም ጋር አንዱን ኪሩብ በአንድ ወገን፥ ሁለተኛውንም ኪሩብ በሌላው ወገን አድርገህ በአን ድ ላይ ትሠራዋለህ። ኪሩቤልም ክንፎቻቸውን ወደ ላይ ይዘረጋሉ፥ የስርየት መክደኛውንም በክንፎቻቸው ይሸፍናሉ፥ ፊታቸውም እርስ በርሱ ይተያያል፤ የኪሩቤልም ፊቶቻቸው ወደ ስርየት መክደኛው ይመለከታሉ”። ኦሪ.ዘጸ.25፣18-20 አንዳንዶች ይህ በምስል ስለቀረጹት ኪሩቤል እንጂ ስለ ስዕል አይገልጽም በማለት ለማጣጣል መሞከራቸው አልቀረም። መጽሐፍ ቅዱስ ግን የሰለሞን ቤተመቅደስ በስዕል የተሞላ እንደነበር ያስረዳናል። “በቤቱም ግንብ ሁሉ ዙሪያ በውስጥና በውጭ የኪሩቤልና የዘንባባ ዛፍ የፈነዳም አበባ ምስል ቀረጸ”። 1ኛ ነገ.6፣23:29:36:39። ከታቦቱ ጀምሮ የቤተመቅደሱ ግድግዳ፣ አምዱ (ምሰሶው)፣ በሩ፣ የነሐሱ መቀመጫ ሁሉ የኪሩቤል (የመላእክት) ስዕል (ምስል) ነበረበት።

2. ስዕልና ጣዖት

ጣዖት ማምለክ እጅግ ጸያፍ ኃጢያት ነው። ከ10ቱ ትዕዛዛት ሁለተኛው፣ ‹‹ከእኔ በቀር ሌሎች አማልክት አይሁኑልህ። በላይ በሰማይ ካለው፥ በታችም በምድር ካለው፥ ከምድርም በታች በውኃ ካለው ነገር የማናቸውንም ምሳሌ፥ የተቀረጸውንም ምስል ለአንተ አታድርግ፡ አትስገድላቸው። ዘፀ 20:3-5፤ ዘዳ.5፣8። የሚል ነው። ቅዱስ ጳውሎስ እንደገለጸው ይህንንም የሚያደርጉ የእግዚአብሔርን መንግስት አይወርሱም በማለት ገልጾልናል። 1ቆሮ. 6:9,10:: ጣዖት ማምለክ እግዚአብሔርን በመካድ የሚጀመር፣ በዓላማ የሚፈጸምና ከእርሱ ውጪ ለሌሎች አማልክት መገዛትና ነው። ነገር

ግን ጣዖት የሚለው ቃል ለቅዱሳት ስዕላት የሚመጥን አይደለም። በፍጹም!!!

ፕሮቴስታንት ወገኖቻችን ስዕልን ጣዖት በማለት ሊያስረዱን ሲደክሙ እያየን እናዝንላቸዋልን። አንድ ክርስቲያን ራሱን ምን ያህል ቢጠራጠር ስዕልን ጣዖት ሊል ይችላል? እንዴት በሆነ እምነት፣ በምንስ ዓይነት ማስረጃና እንዴት ባለ አስተሳሰብ ስዕል ጣዖት ሊሆን ይችላል? ጥላው ጣዖት እንዳልሆነ እርግጠኛ መሆን የሚችል ማንም ስዕል ጣዖት አለመሆኑን እንዴት መረዳት ያቅተዋል? በምንስ አይነት አመክንዮ ስዕልን ጣዖት አድርጎ ማስረዳት ይቻላል? እንኳን ዛሬ አምላክን በስጋ ተገልጦ ባየንበት በሐዲስ ኪዳን ዘመን ይቅርና፣ እግዚአብሔር ማንነቱ በግልጥ በማይታወቀበት በኦሪቱ ዘመን ስዕል ጣዖት አልሆነም፣ አልተባለምም። እውነት ለመናገር ስዕልን ጣዖት ማለት የጣዖትን ትርጉም በቅጡ ካለማወቅ እና በጣም ተጠራጣሪ ከመሆን የሚመነጭ ነው። ሰው አንድ ሲደመር አንድ ሶስት ነው ብሎ ራሱን ካሳመነ፣ አንድ ሲደመር አንድ ሁለት መሆኑን እንደማስረዳት የሚከብድ ነገር የለም። ሰዕል ጣዖት ሊሆን ወይም ጣዖት ሊባል የሚችልበት ምንም ዓይነት መጽሐፍ ቅዱሳዊ ማስረጃም የለም። ይህን ሀሳብ ይበልጥ ለመረዳት እነዚህን ተቃራኒ ነገሮች በንጽጽር እንመልከት።

የፈርዖን ጠንቋዮች በትር እና የሙሴ በትር ተቃራኒ ናቸው። አንዱ በጥንቆላ (በአጋንንት) መንፈስ ሌላኛውም በእግዚአብሔር መንፈስ የሚሰሩ። ሁለቱም ግን አባብም በትርም መሆን ችለው ነበር። በጨረሻ ላይ የሙሴ እባብ የጠንቋዮቹን አባብ ዋጠቻቸው። የሙሴ በትር ከዚህ በተጨማሪ የኤርትራን ባህር ከፍሏል። ዘጸ.14፣15 በሲና በረሃ ከዓለት ላይ ውሀ አፍልቋል። ዘኅ.20፣11 ሙሴ የቃልኪዳኑን ጽላት ከእግዚአብሔር ተቀብሎ ሲመጣ፣ እስራኤላውያን እያመለኩ የጠበቁት የጥጃ ምስል ሁለት ተቃራኒ ነገሮች ናቸው። እስራኤላውያን ከነሐስ ቀጥቅጠው የሚያመልኩትና እባብና (2ኛ. ነገ.18፣4) ሙሴ ከነሐስ እባብ ቀጥቅጦ በአላማ የሰቀለው እባብ ተቃራኒ ነገሮች ናቸው። አንዱ ገዳይ ሲሆን ሌላኛው መድኃኒት ነበር። ዘኁ.21:8 እንዲያውም ይህ ሙሴ በዓላማ የሰቀለው እባብ በመስቀል ተሰቅሎ ላዳነን ለክርስቶስ ምሳሌ ሆኗል። ዮሐ.3:14:. እንዲህ ብዙ ተቃራኒ ንጽጽሮች ማቅረብ ይቻላል። አኒህ ሁለት ተቃራኒ ነገሮች አንዱ በአጋንንት መንፈስ የሚሰራ እርኩስ (ጣዖት) ሲሆን ሌላኛው ደግሞ በእግዚአብሔር መንፈስ የሚሰራ ቅዱስ ነው። እግዲህ ይህንን ልዩነት ወደ ጎን በመተው በጅምላ ሁሉንም ጣዖት እንደማለት ያለ ስህተት ከወዴት ይገኛል?

አባ ዮሐንስ ደማስከሰ የተባለው አባት ይህንን ተቃርኖ ሲያስረዳ እንዲህ አለ። “እግዚአብሔር አይሁድ ከነበሩበት የጣዖት አምልኮ ፍቅር የፈወሳቸው በተመሳሳይ መንገድ ነው። አንድን በሽታ በራሱ ክትባት እንዲከላከሉ እንዲሁ ከጣዖታቸው ፈወሳቸው። ስለዚህ ከእግዚአብሔር የተሰጣቸው ንዋያት በተቃራኒው ጣዖቶቻቸውን የሚያጠፉባቸውና የተቀደሱ ናቸው። ዛሬም ንዋየ ቅድሳት ጣዖታትን የምናጠፋባቸው እና ከእግዚአብሔር ጋር መሆናችንን እርሱን ብቻ እንደምናመልክ የምናረጋግጥባቸው ናቸው። እኛ አዋቂዎች ነን፣ በአእምሮ ሕጻናት እንደሆኑት በጣዖት ተጠልፈን የምንወድቅ አይደለንም። በቅዱሳት ንዋያትም እንዴት እንድንገለገል እናውቃለን። ከራሱ ከፈጣሪያችን በተማርነው መሰረትም እንተገብራለን፣ ጣዖትና ቅዱሳት ንዋያትም የምንለይበት ጸጋም ተሰጥቶናል”።

ስለዚህም ፕሮቴስታንት ወገኖችን ጣዖትና ቅዱሳት ንዋያትን የመለየት እምነቱና ድፍረቱ ይኖራችሁ ዘንድ እንመክራለን።

3. ስዕልና የፕሮቴስታንት መንትያ አቋም

/icons and protestants double standard/

ፕሮቴስታት ወገኖች ምንም እንኳን ስዕል ጣዖት ነው ሲሉ ቢደመጡም በተቃራኒው እነርሱ ሲጠቀሙበት እንመለከታለን። በበብዙ መጽሐፍቶቻቸው፣ መጽሔቶቻቸው እና በመዝሙሮቻቸው ስዕል መጠቀሙ እየተለመደ ነው። እነርሱ ይህን እያደረጉ የእኛን ስዕል ግን ዘወትር ሲያወግዙ ይደመጣሉ። ይህ ዘወትር የምናስተውለው በአንድ ነገር ላይ ያላቸው መንትያ አቋም /double standards/ ነው። እነርሱ ለሌላ ሰው እየጸለዩ የቅዱሳንን ጸሎት እንደሚቃወሙት ዓይነት ማለት ነው። የሚገርመው ደግሞ ከሰዕል በላይ ፊልምን ሳይቀር የመቀበላቸውና የመጠቀማቸው ጉዳይ ነው። በኢትዮጵያ የኢየሱስ ክርስቶስን ፊልም በመተርጎምና በማሰራጨት የተሳተፈችው የፕሮቴስታንት ቤተክርስቲያን ናት። አንድ ታዋቂ የፊልም ተዋናይ የኢየሱስ ክርሰቶስን ገጸ ባሕርይ ተላብሶ የሰራውን ፊልም መቀበል ከቻልን የኢየሱስ ክርስቶስ ስዕልን እንዴት ጣዖት ልንል እንችላልን?

በርግጥ በስዕል ዙሪያ ያለው የፕሮቴስታንት እምነት በከፊል መሻሻል እየታየበት እንደሆነ አያስተዋልን ነው። ስዕልን ጣዖት አይደለም ከማለት አልፈው በመጽሐፍት ቤቶቻቸው ጭምር ስዕል መጠቀምና መሸጥ የጀመሩ አሉ። ይህ እንዴት ሆነ ብለን ስንጠይቅ አስገራሚ ምላሽ እናገኛልን። ስዕልን ለአምልኮ መጠቀም ተከለከለ እንጂ ለትምህር መጠቀም ምንም ችግር የለውም። ምንም እንኳን ይህ የጥቂቶች ሀሳብ ቢሆንም አዚህ መረዳት ላይ የረደሱትን ሳናደንቅ አናልፍም። ነገም ከዚህ የተሻለ መረዳት ላይ እንዲደርሱ ተስፋ እናደርጋለን።

4. በስዕል ፊት ጸሎት ማድረግና መስገድ፤

ዛሬ ዛሬ ስዕልን ለትምህርት ማስተማሪያነት መጠቀም አግባብ ነው የሚሉ ፕሮቴስታንት እየበረከቱ ነው። ነገር ግን ይህ እምነታቸው በስዕል ፊት መስገድንና ጸሎት ማድረግን ወደ መቀበል ማደግ ይገባዋል። እስኪ በስዕል ፊት መጸለይና መስገድን የሚቃወሙ ፕሮቴስታንቶችን በቅንነት እንጠይቃቸው። በስዕል ፊት መጸለይ ሰህተት ከሆነ በምን ፊት መጸለይ ትክክል ይሆናል? እስኪ ንገሩን? በግድግዳ ፊት? አንዲሁ ምንም በማይታይ ጭር ባለ አየር ስፍራ? ወይስ አይንን ጨፍኖ ጭለማን ውስጥ.... እናንተ ስትጸልዩ ከፊት ለፊታችሁ ያለውን ቁስ ንገሩንና የናንተ ከኛ ስዕል የተሻለ እንደሆነ አሳምኑን እስኪ። መቼም ከፊት ለፊታችሁ ያለን ግዙፍ ግድግዳ፣ ወይም ጭለማ አልፌ በአይነ ህሊናዬ ጌታን እያየው ነው የምጸልየው ልትሉ እንደምትችሉ እናምናለን። ታዲያ የናንተ ይህን ማድረግ ትክክል እንደሆነ ማመን ከቻላችሁ፣ የኛን በስላሴ ስዕል ፊት ቆመን ህሊናችንን ወደ ሰማያዊው የስላሴ መንበር ነጥቀን ጸሎት ማድረጋቸችን እንዴት ስህተት ሊሆን ይችላል? በስዕሉ ባለቤት በሰላሴ ፊት መቆችንን እያሰብን የአምልኮ ስግደት ብንሰግድ ጥፋቱ ምንድነው? በድንግል ማርያም ስዕል ፊት ቆመን፣ በአይነ ህሊናችን እርሷን እየተመለከትን ለርሷ ያለንን ፍቅር በትህትናና በስግደት መግለጽ በምን ዓይነት መንገድ ጣዖት ማምለክ ሊሆን ይችላል? በዓለም ዙሪያ ያሉ ክርስቲያኖች (ኦርቶዶክስ፣ ካቶሊክ፣ እና ከፊል ፕሮቴስታንት እምነት ተከታዮች) ስዕልን ለትምህርት፣ ለጸሎትና ለስርዓተ አምልኮ ይጠቀማሉ። ነገር ግን አንዳቸውም በስዕሉ በኩል የስዕሉን ባለቤት ለመቅረብ እንጂ፣ ተቃዋሚዎች እንደ ሚገልጹት ስዕሉንና የስዕሉን ባለቤት ለይተው አያዩም። ስዕሉን ከባለቤቱ ለይቶ የሚያመልክ ክርስቲያን በዓለም አንድ እንኳን አይገኝም። እንግዲህ የሁለት ዓለም ሰዎች የሆነው፤ በዓለም ላይ ያለን በቢሊዮን ምንቆጠር ክርሰቲያኖች ስለተሳሳትን ነው? ወይስ ፕሮቴስታንተት ስለስዕል የተሳሳተ አመለካከት በመያዛችሁ ነው?

በስዕል ፊት መስገድ ለስዕሉ ባለቤት መስገድ ነው። በስላሴ ወይም በጌታ ስዕል ፊት የአምልኮ ስግደት እንሰግዳለን። በመላእክት ወይም በቅዱሳን ስዕል ፊት በትህትናና በፍቅር ሆነነ ለስዕሉ ባለቤት የአክብሮት ስግደት እንሰግዳልን። ለማን እንደምንሰግድና ምን ዓይነት ስግደት እንደምናቀርብ የምናውቀው እኛው ነን። አንድ ሰው በቅዱሳን ስዕል ፊት ስሰግድ እያመለካቸው ነው ቢለኝ፣ ከባለቤቱ ያወቀ ቡዳ ነው እለዋለው። የትኛውን ዓይነት ስግደት አየሰገድኩ እንደሆነ እርሱ ሳይሆን የማውቀው እኔ ስለሆንኩ። በሐዲስ ኪዳን ለመላእክት መስገድ እንደማይገባ መልአኩ የሐንስን አስጠንቅቆ ነግሮታል የሚሉም ይኖራሉ። እኔም እንዲህ መልስላቸዋል። መልአኩ በትህትና አትስገድ ማለቱን ሳይሆን፣ ዮሐንስ በፍቅርና ባክብሮት ሆኖ፣ ደጋግሞ መስገዱን አብነት አደርጋለው። እንደ ዮሐንስ ለመልአኩም ደጋግሜ በአክብሮት እሰግድለታለው። ራዕ. 19፣10፣ ራዕ.22፣8። ለቅዱሳንም የሚደረግ ስግደት ምንጩና ዓላማው አክብሮት እንጂ አምልኮ አይደለም። በፍጹም!!! የሚከተሉትንም የመጽሐፍ ቅዱስ ማስረጃዎች መመለከት የአክብሮት ስግደት ምን እንደሆነ ለመረዳት ይጠቅማል። (ዘፍ. 27:29; 33:3-7; 37:10; 41:43; 42:6; 43:26; 47:31; 48:12; 49:8; ሩት. 2:10; 1 ሳሙ. 20:41; 24:8; 25:23, 41; 28:14; 2 ሳሙ. 9:8; 14:22, 33; 18:21; 24:20; 1 ነገ.1:15, 23, 53; 2:19; 2 ነገ. 2:15; 4:37; 1 ዜና. 21:21; አስቴ. 3:2)

ቅዱሳት ስዕላት ተዓምራትን ማድረግ ይችላሉን? ብለው ለሚጠይቁን እኛም ጥያቄውን በጥያቄ እንመልሳል። የሙሴ በትር ባህርን መክፈል፣ ሙሴ በዓላማ የሰቀለው እባቡ እስራኤልን ከበሽታቸው መፈወስ፣ ታቦቱ ዮርዳኖስን መክፈል፣ የኤልሳ አጽም ሙት ማስነሳት፣ የቅዱስ ጴጥሮስ ጥላ ሙት ማስነሳት፣ የቅዱሳ ጳውሎስ የልብሱ ድውያንን መፈወስ....ይችላልን ብለን እንጠይቃለን። መልሱም ምን እንደሆነ ለማናችንም ግልጥ ያለ ነው።

5. ስዕልና ክርስትና

ከክርስትና መመስረት ጀምሮ ስዕል በቤተክርስቲያን ታላቅ አስተዋጽኦ አለው። ከዚያን ዘመን ጀምሮ ወንጌል በቃልም፣ በጽሑፍም በስዕልም ተሰብኳል። ስዕል በኦሪቱም በሐዲስ ኪዳንም የነበረን፣ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ክስተት የሚገልጽ ብቻ አይደለም። የእግዚአብሔርን ቃልና ሰማያዊው ስርዓትም በዓይነ ህሊናችን እንዲሳል የሚረዳን ጭምር አንጂ። በክስርትናው ዓለም ስዕል እንደ እንግዳ ደራሽ እንደ ውሀ ፈሳሽ ድንገቴ የሆነ ክስተት አይደለም። ክርስትናን ከራሱ ከጌታችን ከኢየሱስ ክርስቶስ እግር ስር ቁጭ ብለው፣ የአንደበቱቱ ትምህርት ከሰሙት የእጁን ተዓምራት በአይናቸው ካዩት ከሐዋርያት ዘመን ጀምሮ የነበረ እና ያለ ህያው ታሪክ ነው። ክርስትናን ባደባባይ መመስከር በማይቻልበት ዘመን ሐዋርያት በካታኩምቦ ዋሻ ወንጌልን ያስተምሩ፣ የነበረው በድብቅ ተሎታቸውን ይፈጽሙ የነበረው በስእል አማካኝነት ነበር።

ስዕል መጽሐፍ ቅዱስና ባልነበረበትና የጽሑፍ እውቀት ባልተስፋፋበት ዘመን ጀምሮ ስነጽሑፍ እስከ ተስፋፋበት ወርቃማው ዘመን ድረስ ወንጌል ለመስበክ እንደ ድልድይ የነበረም ነው። የጽሑፍ እውቀት ያልነበራቸው በቃል ሰዎች በቃል ከመማራቸው በተጨማሪ ወንጌልን የተማሩበት የተረዱበት በስዕል አማካኝነት ነበር። የለጥርጥር የጽሑፍ እውቀት ላለነበራቸው ክርስቲያኖች ስዕል መጽሐፍ ቅዱሳቸው ነበረ፤ ነውም። ወንጌልን በልባቸን ለመቅረጽ በአይናቸው ፊት

የተሳለው ስዕል ታላቅ አስተዋጽኦ አለው፡፡

የስዕል ዓላማውም ወንጌልንና የስዕሉን ባለቤት ፍቅር በልባችን እንዲሳል መርዳት ነው፡፡ ዮሐንስ ደማሰከስ የተባለ አባት "በቅዱሳተ ስዕላት አማካኝነተ ህሊናችን ወደ ሰማያዊው የቅዱሳን ህብረት ይነጠቃል" ይገልጻል፡፡ (PG 94:1261a). ቅዱስ ጎርጎርዮስ ዘእንዚናዙም አብርሐም ይስሀቅን የሚሰዋበትን ስዕል ስመለከት አይኖቼ በእንባ ይሞላሉ በማለት ገልጿል፡፡ (PG 46:572). ጳውሎስ ለዚህ ነው የገላትያ ከርስትያኖችን "የማታስተውሉ የገላትያ ሰዎች ሆይ፥ በዓይናችሁ ፊት ኢየሱስ ክርስቶስ እንደ ተሰቀለ ሆኖ ተሥሎ ነበር፤ ለእውነት እንዳትታዘዙ አዚም ያደረገባችሁ ማን ነው" በማለት የገሰጸው፡፡ ገላ.3፣1፡፡ በክርስትና ታሪክ ቅዱሳት ስዕላትን መጠቀም የጀመሩት የመጀመሪያዎቹ ሐዋርያት ናቸው፡፡ እመቤታችን ልጇን ታቅፋ የምናያትን ስዕል ለመጀመሪያ ጊዜ የሳለው ወንጌላዊው እና ሰዓሊው ሉቃስ ነው፡፡ የጌታን የስቅለት ስዕል የሳለው ደግሞ ወንጌላዊው ዮሐንስ ነው፡፡ ይህንን አውነት የታሪክና የትውፊት ማስረጃዎች ያረጋግጣሉ፡፡ ይህንን ይበልጥ መመርመርና መረዳት የፈለገም ከቤተክርስቲያችን መጻህፍት በተጨማሪ፣ ጥንታውያን የክርስትና መጻሕፍትን፣ የኦርቶዶክስና የካቶሊክ ኢንሳይክሎቲዲያዎችን እንዲሁም ዊኪፒዲያና ተመሳሳይ የመረጃ ምንጮች ላይ መመልከት ይቻላል፡፡

በክርስትናው ታሪክ አብዛኛዎቹ ጥንታውያን አባቶች ስለ ሰዕል በዙ ተናግረዋል ጽፈዋልም፡፡ የሐዋያው ዮሐንስ ደቀመዝሙር ሰማዕቱ ፖሊካርፐስ (The Martyrdom of Polycarp 17:2-3; 18:1-3) ቅዱስ ሄራኒየስ (St. Irenaeus: AD. Haer. 1:24, 25)፣ ታዋቂው የመጀመሪያወ መቶ ክ.ዘ. ታሪክ ጸሐፊ ቱርቱሊያን (Tertullian: De Pudicitia 7)፣ የቅዱስ ጴጥሮስ ደቀ መዝሙር ቅዱስ ቀለሜንጦስ (Clem Alex. : Protrepticon 1 : 62)፣ ኦሪገን፣ አውሳብዮስ (Eusebius: H.E. 9:9; Vita Constantine 3:49)፣ ቅዱስ ፓውሊኒዮስ፣ (St. Paulinus of Nola : Epistle 32:17), ቅዱስ ባስልዮስ ፣ ቅዱስ ጎርጎርዮስ ዘእንዚናዙ ፣ ቅዱስ ዮሐንስ አፈወርቅ፣ ቅዱስ ኤጲፋንዮስ፣ ወዘተ.... እኒህ ሁሉ አባቶች ስለ ስዕል የጻፉልንን መዘርዘር ቅዱስ ጳውሎስ ሁሉንም እንዳልተርክ ጊዜ ያጥርብኛል እንዳለው ይሆንብናል፡፡ ሰለዚህም በጥልቀት ጥናት ማድረግ ማወቅ የፈለገ ሰው የአባ ታድሮስ ማላቲን - THE CHURCH HOUSE OF GOD- መጽሐፍቸውንና በህዳግ የተጠቀሱትን ሌሎች በርካታ መጻህፍት ከሌሎች የኢንተርኔት መረጃዎች ጋር በማጣመር አንድ መጽሐፍ ሊወጣው የሚችል ብዙ እውቀት መሸመት ይቻልል፡፡ አኔ ግን ከዚ በላይ እንዳልሄድ ጌዜ ገደበኝ፡፡

ወስብሐት ለእግዚአብሔር!!!

==== ታሪኩ ወዳጀ**ማማማ**ም
፩ ሃይማኖት ተዋህዶ